

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HOMMELN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

GRACE C. FRANKLAND.

EN KVINNLIG BAKTERIOLOG.

Den Tid tycks nu vara kommen, då kvinnornas långa kamp för erkänd likställighet med mannen inom intelligensens områden börjar krönas med seger. Lång har striden varit och mycket seg, men det har kanske icke skadat saken. Ty har väl manne förut kvinnan i allmänhet taget varit mogen för ett ansvarigt aktivt deltagande i den andliga strid, där hittills männen — på få undantag när — varit de ensamt krigförande? Kvinnorna vaknade under sin kamp för rättigheter till insikt om sina skyldigheter, och på samma gång förstodo de, att enda vägen till målet var att bevisa sin kompetens för de värf de önskade. Det blef ett tyst förbund mellan den civiliserade världens tänkande kvinnor: själfuppföstran! lydde lösen. Moder gaf den i arf till dotter — och så har kvinnan höjt sig själf — i stort sedt — till dess männen i henne igenkände en kamrat, med hvilken det var en glädje och en hjälp att tränga in i vetenskapens gåtor och konstens tempel. Så har motståndet börjat att ge vika för realiteten och värdet i talet om kvinnans rättigheter, och det ser ut som om vi skulle kunna skönja den fulla segerns dag redan nu — för så vidt kvinnan bevarar det gamla arvet af fyllda plikter som grund för rättskraftvet.

En af dem, som i det gamla konservativa England — vår nya prinsessas hemland — så röjt väg för sig endast genom att vara, förutan kraf på äreplats eller äretitlar, är *Grace Coleridge Frankland*.

Grace Frankland är född 1858 och yngsta dotter till den i England väl kände filantropen

och framstående öronläkaren dr *Joseph Toynbee*, syster till uppfinnaren af settlementsidén i London — en idé, som nu segrande bryter sig fram genom Europas kultiverade stater — samt hustru till den skicklige kemisten, professorn vid Birminghams universitet, *Percy F. Frankland*.

Grace Toynbee insöp med själfva luften i hemmet kärlek till allt levande. Hennes faders outtröttliga bemödanden att göra andras lif ljusare och lyckligare och hans intensiva kärlek och vördnad för allt skönt i natur och konst fyllde hemmet med en sällsynt anda af mildhet och allvar.

Ett af hennes tidigaste minnen är, att hon en vinterafton fick se blodcirkulationen i en grodas fot — detta åtföljdt af mycket, som hon var för ung att minnas, men hvars syfte utgjorde en del af uppfostran att lära sig tänka och iakttaga. Efter i hemmet fullbordade skolestudier sändes den unga flickan till Tyskland för att utbildas i språket — hvilket i senare tid varit henne till stor nytta i det vetenskapliga arbetet. Där i Tyskland utvecklades också den passionerade kärlek till musik, som framträdde redan i hennes tidiga barndom. Mrs Frankland är ännu en utmärkt musiker, begåfvad med sällsynt poetisk förmåga att tolka själen i musiken. Efter återkomsten till London utövade hennes broder Arnold — stiftaren af settlementet, då student i Oxford — ett starkt inflytande öfver henne. Under hans ledning studerade hon nationalekonomi och social litteratur. Då hon 1882 gifte sig, fattade hon det beslutet att förena sig med sin man också i hans arbete, kännande, att den fullständigaste och lyckligaste äktenskapliga förening är den, där de gemensamma intressena ej endast koncentreras på de små angelägenheterna i lifvet, utan äfven omfattar de större och ideellaste. Här fann hon så den arbetssfär, mot hvilken hela hennes lif omedvetet sökt sig. Det tidiga uppmuntrandet till iakttagelse, vana af analysering och reflektion, fördjupadt af hennes senaste studier, jämte den stora uppmuntran och det kraftiga understöd hon fick af sin man, satte henne i stånd att med energi kastas in på det nya området.

Fru Frankland har som sin mans trogna sekreterare bistått honom i hans många vetenskapliga arbeten och dessutom genom själfständigt studium gjort sig väl bekant med de modärna bakteriologiska metoderna, såsom de utövas af Kochs skola. Genom en oerhörd energi och flerårigt-tåligt arbete i laboratoriet har hon förvärfvat sig stor erfarenhet och skick-

lighet i de praktiska handgreppen och en sådan insikt i det svåra studiet af mikroorganismer, att — säger en vetenskapsman i en engelsk tidning — "det endast är få män i landet, som här äro Mrs Franklands likar och troligen ingen kvinna i världen." Genom sitt med levande intresse omfattade arbete har hon väsentligt bidragit till de framgångar forskningarna om bakterierna i luft och vatten haft under de sista decennierna. Fru Frankland är jämte sin man författare till en sorgfälligt utarbetad och med vackra teckningar af hennes hand illustrerad afhandling öfver de mest karaktäristiska organismerna i atmosfären. Denna afhandling har blifvit publicerad i *The Philosophical Transactions of the Royal Society* och har till rubrik: "Studies on some new microorganisms obtained from air" by Grace C. Frankland and Percy F. Frankland.

För alla vetenskapligt bildade talar detta faktum för sig själf, för dem återigen, som känna mindre till den vetenskapliga världens förhållanden, torde det vara nog att säga, att publicerandet af denna afhandling i denna förenings tidskrift är en ofantlig utmärkelse och att Mrs Frankland är den första kvinna, som detta har händt. De böcker och afhandlingar professor och fru Frankland gemensamt utarbetat, äro icke få. Framför mig på bordet ligger den senaste: "The life of Pasteur by Percy Frankland and Mrs Percy Frankland, Authors of Micro-organisms in Water" etc. etc.

Den första tiden efter sitt giftermål tillbragte Mrs Frankland i London, där hennes man då var docent i kemi vid Royal College of Science. Till Dundee i Scotland flyttade de 1889, där prof. F. på kallelse uppehöll professuren i kemi vid denna stads universitet. 1894 tillträdde han sin nuvarande befattning vid Birminghams universitet. Deras förtjusande hem, alltigenom prägladt af förfinad smak, ligger ungefär sju engelska mil från den stora fabriksstaden. Rundt omkring villabyggnaden sträcker sig en stor trädgård med tennis- och croquet-planer, hvilka äro mycket uppskattade och flitigt nyttjade.

THE DELL. PROFESSOR OCH FRU FRANKLANDS HEM.

Fru Frankland älskar blommor och tillbringar hvarje ledig stund i sin trädgård eller bland drifhusets skatter.

Men Grace Coleridge Frankland är icke endast bakteriolog. Allt socialt arbete äger hennes varma intresse. F. n. är hennes tid mycket upptagen med skolväsendet. Det är i England indeladt i distrikter och den kommitté, bestående af 20—30 skolmän, hvori Mrs Frankland är den enda kvinnliga medlemmen, har att ansvara för tjugi skolor, hvilket för medlemmarne betyder en stor del tid tillbringad i kommittéer. Mrs F. har länge arbetat på att tillförsäkra det medicinska öfverseendet i skolorna åt en medicinskt kompetent man och har helt nyligen lyckats genomdrifva sin önskan. I ett bref af i år skrifer hon: "Jag är f. n. varmt intresserad af att förbättra hygien i skolorna samt att få lärarnes löner höjda. Nästa månad skall jag i egenskap af ombud deltaga i en konferens i London, där dessa frågor skola behandlas." Denna konferens har nu redan hållits.

England är klubbarnes förlofvade land. De växa och frodas där som svampar. Mrs Frankland är med i tre: *The New Reform Club*, där både män och kvinnor äro medlemmar och som består af personer med starkt liberala politiska åsikter. Vidare: *The Ladies Atheneum Club*, uteslutande för damer och endast sådana, som äro intresserade af konst, musik och litteratur. Att bli medlem i denna klubb är ytterst eftersträfvansvärdt, men beskäres blott få utvalda. *The Lyceum Club* räknar som sina medlemmar ett begränsadt antal kvinnor, hvilka åstadkommit originalarbeten i litteratur, konst, musik, vetenskap, samt kvinnor, hvilka tagit högre universitetsgrader och examina. Fru Frankland är medlem af denna klubbs verkställande utskott.

Det finnes i England en vetenskaplig Society: *The Linnean Society*, hvilken bland sina medlemmar räknar landets förnämsteter inom vetenskapens värld. Det är i detta gammalkonservativa land en stark opposition mot inväljandet af kvinnor som medlemmar i sådana föreningar och först i oktober förlidet år beslöts att ge vika för den nya tidens kraf. Tolf kvinnliga vetenskapliga arbetare invaldes då i denna Linnean Society och däribland Mrs Frankland.

Den Franklandska familjen reser mycket, att studera natur och folklif tilltalar deras för allt skönt och lefvande vakna intresse. Skandinavien har flere gånger gästats af dem, både sommar och vinter. Den senaste julen tillbringades i Dalarne, där all nordisk sport med förjusning idkades. Fru Frankland tycker särskildt mycket om vårt land och har med ifver kastat sig in i studiet af vår litteratur, representerad af Selma Lagerlöf, G. af Geijerstam och Fröding, hvilka alla hon fullväl vet att uppskatta efter förtjänst.

Jag skall avsluta detta skissartade försök till karaktäristik med några ord ur ett bref från henne själf. "Min ärelystnad är att icke blott läsa ert språk med lätthet, utan också att tala det lika bra. — — — Oh! om ni önskar än mer personlig touche: Jag är förtjust i små barn och alla djur! Jag älskar musik och blommor!"

Låt mig få tillägga: Hon älskar också alla fattiga och lidande, icke genom tal och åtbörd, men genom gärning och lif. Jag önskade, att mina läsare ville lägga märke till den rubrik, jag satt öfver dessa rader! Fru Frankland är *kvinnlig* — är ett enda oemotsägligt bevis för att fin och sann kvinnlighet såväl i väsen som uppträdande väl kan bevaras — om icke t. o. m. vinna på att sammanföras med ihärdigt arbete i vetenskapens "torra" uppgifter. Grace Frankland har icke aflagt några examina och icke tagit några grader, hon är rätt och slätt Mrs Percy Frankland.

Det innersta motivet till och drifkraften i det lif, denna engelska kvinna gjort till sitt, framtvingar hos hvarje tänkande en känsla af beundran och aktning. Hon är i sanning en "föregångskvinna" i den bästa bemärkelse.

Makarnes ende son har redan börjat ägna sig åt samma grenar af vetenskap, i hvilka hans föräldrar med sådan framgång insatt sina krafter.

Jag tror inte, att jag misstager mig, då jag tillägger, att Grace Franklands lifssträfvän innerst varit och är — icke *ensamt* med afseende på vetenskapens gåtor: — "Varde ljus!"

EIVOR.

GRÖNT SILKE.

I TRÅNGA arbetslokalen
hon lyckats få sig en vrå
och trampar tunga maskinen
och härftar brådsakande på.

Här sysslar hon med sitt silke
från morgon till timma sen.
Och färgerna växla ofta
på liten, snurrande ten.

Det lena materialet
till mjällfina händers lek,
den utbroderade lyxen,
hon ordnar så trött och blek.

Det bjärta, skinande silket —
nog sticker det af bredvid
de tunna, gulhvita fingrar,
som sällan ha någon frid.

Ty klen är arbetsförtjänsten
och kosten därefter; om
hon strejkade, vet hon säkert,
att genast en annan kom.

Nej, snabbt som en vind går hjulet,
och rullen är ofta full.
Och silket skiftar ironiskt
i rosanderödt och gull.

Blott inför den gröna färgen
hon saktar farten en stund
och leker tankfull med tråden
och hvilar mot hjulets rund.

Hon ler mot det gröna silket
och tänker uppå den dag,
då hon får gå ut i skogen
och njuta ett andetag.

Då hon får sitta i solen
med vindens fläkt i sitt hår
och känna, att det är sommar,
ja, sommar äfven i år!

ANNA KNUTSON.

KAN VÅRA ARBETERSKORS STÄLLNING FÖRBÄTTRAS? AF GERDA MEYERSSON.

III.

ARBETERSKORNAS BOSTADSFÖRHÅLLANDEN.

AF ARBETERSKORNAS utgifter blir alltid hyran den förnämsta för dem, som icke bo i sina hem. Många måste för öfrigt betala för sig i hemmet. I Stockholm, där bristen på bostäder för såväl familjer som ensamstående är särdeles stor och där hyrorna ställa sig oerhördt höga, har det s. k. inneboendesystemet utvecklats sig på det mest fördärliga sätt.

Af en undersökning, som företogs år 1900, framgår att i 1.224 lägenheter på ett rum och kök bodde 7 personer i hvardera; 689 sådana lägenheter beboddes af 8 personer hvardera, 301 af 9, 56 af 11, 19 af 12 och 7 af 14 personer hvardera. En lägenhet om ett rum och kök beboddes af 16 personer.

Under de senaste åren har *bristen* på bostäder blifvit något mindre, då såväl Stockholms stad som flere byggnadsbolag, t. ex. "Aktiebolaget Stockholms arbetarhem" och "Aktiebolaget Vanadislunden" (båda delvis filantropiska företag) och äfven enskilda personer byggt arbetar-bostadshus. För att motverka inneboendet har dock på det hela taget ytterst litet kunnat göras. De höga hyror arbetarfamiljerna måste betala tvinga dem att söka få bidrag till hyreskostnaderna genom att hysa en eller flere främmande arbetare eller arbeterskor. På detta sätt komma ofta personer af olika kön och åldrar att bo tillsammans i trånga bostäder till både moralisk och hygienisk våda. Familjelifvet blir förstördt och för de inneboende blir det sällan någon hemtrefnad. Men bristen på arbetarhotell och billiga enkelrum gör, att de ogifta arbetarne af båda könen *måste* bo inne. De inneboende hysas ofta utan hyresvärdens medgifvande eller till och med mot hans förbud, och arbeterskor, som bo hos sina föräldrar, äro lika väl utsatta för inneboendets faror som de, hvilka själfva bo inne.

På många ställen, där familjen ej är stor, eller där andra inneboende icke finnas, eller om hon bor hos ett ensamt fruntimmer, kan den inneboende arbeterskan ha det bra; ofta känner hon sig dock som ett ogärna sedt påhäng och drar sig för att om aftnarna gå hem, om det nu kan kallas att ha ett hem detta, att man har en bädd i hörnet af ett rum, som man delar med främmande personer! Mången gång får man också dela bädden med en annan flicka och ändå betala 6 kr. i månaden och mer.

Så bodde t. ex. en 18 års flicka, som arbetade vid en elektrisk syfabrik, i en plåtslagarfamilj i ett besynnerligt gammalt hus på söder. Bostaden bestod af ett ganska stort rum och ett kök, stort som en skrub. Det var lågt i taket och ganska förfallet. Utom mannen och hustrun, båda omkring 30 år, och deras 3 små barn — det äldsta 4 år — bodde äfven mannens mor, en några och 50 års tvätterska, i rummet, och med henne delade den inneboende arbeterskan liggplats i en gammal utdragssoffa.

Ibland sof också ett af barnen hos dem. Arbeterskan betalade dock bara 4 kr. i månaden.

En flicka på 24 år, anställd vid en glödlampfabrik, bodde hos en gumma, som äfven hade en dotter hos sig. Rummet var 3 meter långt och mycket smalt, tapeterna hängde i trasor, fönstret var spräckt. Möbleringen bestod af en dålig träsoffa, en fällsäng, två stolar och ett bord. Kläder hängde i hörnen, husgeråd stodo på en hylla och i kakelugnsvrån. Matlagningen skedde på ett fotogenkök

Lagermans Tvätt-pulver "TOMTEN".

i rummet. Hyresgästen delade bädd med värdinnans dotter och betalade 6 kronor i månads-hyra.

En trikostickerska, hvars förtjänst växlade mellan 7 och 9 kronor i veckan allt efter arbetstillgången hos den fru, där hon stickade, bodde hos en sömmerska, som hade 2 rum och kök. I det största rummet, som tjänade till profrum för kunderna, bodde sömmerskan och hennes 2 barn, i det mindre, som om dagarna på samma gång var syateljé och lekrum för barnen, sof sömmerskans mor och hyresgästen, som fick betala 6,50 i månaden. Sin byrå fick hon ha i köket, där hon också för det mesta måste vistas, när hon var hemma, och där hon, när det var eld, kunde få koka sin mat. Men trångt och smutsigt och otrefligt var det alltid i rummet, där hon bodde, och först sent om kvällarna slutade man sy.

En äldre kappsömmerska, som förr haft det bra, men genom sjukdom råkat på obestånd, och som stod alldeles ensam i världen, hade hyrt hos en familj, där mannen nyligen dött i lung-sot. Utom värdinnan, hennes 3 barn och hennes syster, hyste bostaden — som bestod af ett rum och kök — kappsömmerskan och två pojkar på 16 och 17 år — alltså 8 personer. 6 kronor i månaden fick kappsömmerskan betala.

Dessa exempel visa nog egentligen *bättre* förhållanden. Många arbeterskor, som bo i ordentliga familjer och betala 7 à 8 kronor i månaden, ha det hvad utrymme och bekvämlighet beträffar icke mycket bättre. I värd-folkets intresse ligger det i allmänhet att de inneboende äro så litet hemma som möjligt, hvarför dessa naturligtvis icke kunna erfa någon hemkänsla. De veta hvad det vill säga att ha tak öfver hufvudet, knappast mer. Många finnas, som icke *begära* mer, andra lida af sådana förhållanden. De bättre aflönade arbeterskorna söka därför att slå sig tillsammans och hyra rum af husvärdar och familjer. Men ganska anspråkslösa enkelrum betinga ett pris af 180—200 kronor om året, 225—250 kronor får man betala för något så när bra rum.

Det är högst få arbeterskor i Stockholm, som under nu rådande dyra lefnadskostnader ha råd att hyra ett eget rum, möblera och värma upp det. — Hvad en yngre fabriks-arbeterska äger i möbelväg är vanligen en byrå — de allra flestas ägodelar bestå blott af kläder och några små prydnadssaker, fotografier, oljetryck o. d., i bästa fall inpackade i en kista eller korg, ganska ofta utgörande endast ett knyte eller paket, när de komma flyttande. Och de flytta ofta. Det är icke lätt att trifvas, när man bor inne, och det är godt om familjer, som vilja *ta* inneboende, alltså försöker man sin lycka, kanske är det bättre på det ena stället än det andra.

Man har räknat ut, att till följd af den hoppackning inneboendet åstadkommer sakna 100,000 personer i Stockholm den nödiga luft-mängden, om denna sättes till 15 kbm. för person. Att detta måste inverka skadligt för hälsan är påtagligt. Att inneboendet därjämte är ytterst fördärligt äfven i moraliskt afseende, i all synnerhet för unga ensamstående kvinnor, är lätt att inse.

Ett af medlen att förbättra våra arbeterskors ställning är därför tvifvelsutan att rädda dem undan inneboendet. Ett försök i den vägen är *Hemmen för arbeterskor i Stockholm*, belägna det ena Kungsholmsgatan 26, det andra Åsögatan 79. Det första af dessa hem öppnades den 1 oktober 1898, det andra d. 1 februari 1901 och ha, sedan de alltmer tillvunnit sig arbeterskornas förtroende och allmänhetens intresse och understöd, kunnat utvidgas så, att de från och med 1 okt. 1905 komma att erbjuda bostad åt tillsammans 60 arbeterskor. Hyresgästerna,

ensamstående, välfredade, företrädesvis unga arbeterskor, bo två eller tre i samma rum och betala en månadsavgift af 6—7,50 kr. För denna afgift erhålles, utom bostad, värme, säng, linne och en handduk i veckan. I hemmens kök få hyresgästerna mot 15 öre i veckan koka sin mat på gasapparaterna och två gånger i veckan 6—10 e. m. få de mot 10 öres afgift stryka och tvätta åt sig. Lyse i sofrummen bestå arbeterskorna själfva. I båda hemmen finnes ett trefligt samlingsrum med piano, tidningar och bibliotek samt på Kungsholmshemmet äfven symaskin, hvilken flitigt begagnas. Hyresgästerna ha förofrigt flere fördelar, såsom fri läkarvård och medicin, tillfälle till under-visning i sömnad, skrifning m m., rabatt å bad, aftonsamkväm med musik och föredrag o. s. v.

Hvartdera hemmet förestås af en föreståndarinn och vissa ordningsregler finnas naturligtvis, men så mycket som möjligt undvikes allt, som kan ge hemmen karaktär af inrättning eller härbärge. Allt är ordnad så, att arbeterskorna här skola kunna känna sig som i ett verkligt hem. Tyvärr kunna de hyresbelopp, arbeterskorna erlägga, icke betäcka hemmens utgifter, hvilka bestridas af en förening, men hyresgästerna behöfva likväl icke känna sig som föremål för välgörenhet. De bo visserligen något billigare och mycket bättre i hemmens luftiga, trefligt möblerade rum — men de få själfva städa och skura åt sig. Hushållsbestyren bidraga endast att stärka hemkänslan.

Delvis efter mönster af dessa hem för arbeterskor, de första i Sverige, har Kristliga föreningen för unga kvinnor i Norrköping inrättat ett inackorderingshem för arbeterskor, hvilket öppnades i januari 1902. Här erbjudes dels hel inackordering, dels endast spisning, och afgifterna, som erläggas förskottsvis per vecka, äro: för bostad 1,50 i rum för 2 och 1 krona i rum för 3 samt för mat: hel spisning 4,50 per vecka eller frukost 20 öre, middag 30 öre och kvällsvard 20 öre per gång. Detta inackorderingshem är inrymdt i ett därtill särskildt uppfördt och mot billig hyra upplåtet hus i trenne våningar, solidt och trefligt, men kanske med något väl mycket af "lokal" öfver sig. Det rymmer 40 hyresgäster, men arbeterskorna ha tyvärr ännu icke lärt sig uppskatta de fördelar det erbjuder, så att en del af rummen fått stå tomma. Detta är beklagligt i en så stor fabriksstad som Norrköping. Matgästerna äro 25—30. Äfven i Göteborg finnes ett 1904 öppnad arbeterskehem, som är ordnad af fröken Beatrice Dickson, och i Kristianstad har K. F. U. K. ett litet trefligt hem för 6 arbeterskor. I flere andra svenska städer har man planerat för inrättandet af dylika hem, väl inseende att, för att arbeterskorna skola kunna höjas kulturellt och moraliskt, måste man först bereda dem bättre yttre lefnadsförhållanden. Deras ekonomiska ställning måste förbättras, och därnäst är det viktigt, att de ensamstående arbeterskorna få tillgång till sunda, billiga och hemtrefliga bostäder. Flerstädes i utlandet, såsom England, Amerika, Tyskland, har man sedan längre tid tillbaka en hel del olika slags hem, eller s. k. Hospitz för fabriks-arbeterskor, inrättade efter olika principer.

I London bildades 1873 en förening "Homes for Working Girls", som nu har nio af arbeterskorna mycket eftersökta hem. I New-York finnes ett 10-tal dels inackorderingshem, dels endast härbärgen, alla ytterst praktiskt ordnade. I Tyskland har man i städerna en del af olika religiösa föreningar inrättade arbeterskehem och dessutom i Thüringen, Sachsen och på flere andra ställen s. k. "fabrikshem", där hela fabrikers kvinnliga arbetspersonal, då den består af endast unga flickor, bor. De äro ordnade som ett slags skolor, aflöningen betalas aldrig till arbeterskorna själfva, utan till

Mousseline

i 120 cm. bredd å 90 öre pr meter levereras full- och portofritt till privatpersoner.

Profver omgående franco.

Schweizer & Co., Luzern S. G. (Schweiz).

hemmets föreståndarinna, som efter afdrag för rum och kost m. m. sätter in pengarna på spar-banken. Dessa "fabrikshem" äro ofta förbundna med ett slags åkerbrukskolonier, och när fabriks-flickorna gifta sig, få de för sina besparingar en stuga och en liten jordlott.

Det är tydligt att dylika hem, äfven de med friare former, egentligen bäst passa yngre arbeterskor med små inkomster, som lämnat för-äldrahemmet för att kanske i en stor stad, med hvars lefnadsförhållanden och frestelser de äro obekanta, söka sin utkomst. För något äldre mera erfarna och själfständiga arbeterskor är det egna lilla hemmet — om än aldrig så anspråkslöst — alltid ett önskemål. Arbeterskornas små inkomster, de dyra hyrorna och bristen på enkelrum göra dock som nämnt att högst få arbeterskor kunna hyra själfständigt. I Stockholm har i samband med Hemmen för arbeterskor försök gjorts att möblera och till billigt pris uthyra några rum till ensamma arbeterskor med årskontrakt. I hyreskontraktet ingår amortering för möblerna, som efter tio år bli hyresgästens egendom.

Dessa rum, som äro belägna i aktiebolaget Vanadislundens egendom, äro särskildt inredda för ändamålet, hvart och ett försedt med kavelugnsspis, gasapparat och garderob.

En och annan fabrik, t. ex. Stockholms bomullsspinneri och väfveri samt Liljeholmens stearinfabrik, har vid byggandet af arbetarbo-städer särskildt tänkt på de ogifta arbeterskorna, men i allmänhet beräknar man både i städerna och vid fabriks-sambhällena, att de ogifta få bo inne hos familjerna. Detta system måste dock både för familjernas och de ogifta arbetarnes och arbeterskornas skull utrotas. Och tills det blifvit tillräcklig tillgång på billiga enkelrum samt äfven då sådana finnas, måste arbetarhotell och hem för arbeterskor inrättas. De ogifta af arbetsklassen, som icke ha råd eller lust att hyra själfständigt, skola alltid behöfva denna bostadsform, och bli, som man hoppas, arbeterskornas löner med tiden större, böra sådana hem kunna bära sig.

Den stora litterära pristäfflingen för Iduns Romanbibliotek —

i hvilken ett pris af *femtusen (5,000) kronor* är ut-fäst för en originalroman på svenska språket, med ett ämne och af en halt, som göra den tiltalande för en bildad och vidsträckt publik, samt till ett omfång af ungefär trehundra sidor vanlig bokoktav — nalkas nu sitt afgörande, i det samtliga täflande skrifter, enligt de i n:r 41 af Idun för i fjol meddelade närmare bestämmelserna, skola vara insända till Iduns redaktion, Stockholm, ☞

Inom utgången af innevarande juni månad. ☞

Med hvarje manuskript skall följa förseglad namn-sedel, hvars konvolut förses med ett motto, hvilket äfven bör återfinnas å manuskriptet.

TRE BREF. AF EDVARD VIK.

Kära mor!

HVAD DU nu får afsäger sig alla anspråk på att benämnas bref. Tillkomsten af dessa rader orsakas af begäret att nu, som alltid då något är på färde, dela min stämning med dig, gamla, trofasta kamrat i livvets vedermödor. (Hvilka? hör jag dig fråga.)

Du skulle säkert gärna vilja se din dotter i detta ögonblick. Och jag för min del skulle vilja offra en hel del för att tillmötesgå din önskan. Tyvärr är det ogörligt, men som ett surrogat för förlusten vill jag åstadkomma en beskrifning öfver i fråga varande dam. Hon är lång och smärt och mörk — detta är en objektiv sanning. Nu kommer en subjektiv: Hon är långt ifrån ful, snarare... Ja, uppriktigt sagdt, mor, är hon förunderligt lik en viss Gabriella Afzelius, som här i Stockholm åtnjöt stor berömmelse för ett kvarts sekel sedan. För tillfället lär hon påminna om ofvannämnda person, då hon stod brud; detta har två så kompetenta individer som tant Henrika och kusin assessorn med öfvertygelse och värme förklarat. I denna förklaring spelar måhända den unga damens klädning en icke oviktig roll. Den är af hvitt siden och kunde godt anstå en brud med tämligen höga och stilrena pretentioner.

Alltså sitter jag här i hvitaste silke och inte mindre hvita rosor — gör dig sen en föreställning, mamma Gabriella! Min vana trogen, har jag blifvit färdig öfver en timme i förväg — tant Henrika blir förstas också trogen sin vana, och den består i att ej vara färdig förrän en halftimme för sent. Herr assessorn är lika kvick som jag och har för den skull spetsat på en stunds angenäm konversation, medan hans mamma kröp in i sin violetta sammetsprakt. Däraf vardt intet. Jag bad min kära släktinge försvinna och låta mig skriva i fred. Nu går han inne i sitt rum, mörk i hågen, och säger bittra saker om ödet.

Inom parentes kan jag berätta dig, att han rufvar på ett frieri igen. Skall dock försöka hindra den gamle gubben från att återfalla i sin hopplösa ovana. Om ej annat hjälper, hotar jag att resa hem till dig genast.

Men nog härom — min s. k. stämning hade intet därmed att skaffa. Den orsakas af det andra. Ja, inte festen för den norske anden, hur mycket jag än glädes öfver att se den store mannen — vore jag aderton år, sväfvade jag förvisso i himmelsblå eter — utan min nuvarande stämning får, som du väl förstår, hela sitt innehåll och sin lysande färg från medvetandet, att högre makter i nåder ha tillåtit din dotter att stifta personlig bekantskap med sin ungdoms hjälte och sina drömmars mest förklarade gestalt.

Om jag nu bekämpar min lust att utförligt beskriva honom, så sker det därför att du många gånger förut fått utförliga beskrifningar. Du skakar nog ändå ditt gråa hufvud i bekymrad betänksamhet öfver ditt enda barn, som är så olik bilden af ditt drömda barn — en stilla, förnuftig och eftertänksam flicka, som aldrig skulle ge dig skäl till en sekunds häpnad. Men — du har själf uppfostrat mig, och så som uppfostringsomständigheterna varit — sådan är jag, moder! Och inför dig bryr jag mig därför alls inte om att dölja något som helst, utan bekänner, att jag beundrar, beundrar, beundrar denne man som det förnämsta af allt skapadt. Han är fullkomlig, han är mer än det, ja, jag kan icke säga hvad han är! Alla ord bli för små och alla uttryck få miniatyrlika proportioner, när det gäller honom.

Le icke, mamma Gabriella, och se icke lefnadsvis ut och yttra icke med din mjuka och klara stämma: att sådan är ungdomen, så flammar den upp ibland, så känner den det ena

året, den ena månaden — för att sedan känna något annat.

Kanske är ofvanstående en förolämpning mot den mest förstående och visaste bland mödrar? Det är emellertid för sent att ändra, och jag skall neutralisera oppositionen genom att skyndsamt tillägga, att jag fullt och fast hoppas du kommer att erinra dig: att din dotter är tjufvufyra år, att den allmänna meningen om hennes intelligens ej är nedslående, att hon skadat rätt mycket af världen och männen o. s. v. Allt detta inverkar sannolikt på din tankegång, så densamma får följande utseende: — — — Så-å... har alltså nu den dag kommit, då min stora flicka mött sitt öde? Skulle alltså det, jag väntat på under lång tid, nu stå för dörren? Ja, jag måste tro det, jag ser ju med mina egna ögon, att något har hänt... Men hvad är att göra, skall jag glädjas eller sörja —?

Gabriella lilla, på din sista fråga vill jag försöka svara. Hvarför sörja — därtill finns ju ej minsta orsak. Om man sökte igenom hvarje hus, såväl här som hemma i Göteborg, skulle ej en bättre och noblare man kunna uppletas. Och när man vet detta, så bör man ju uteslutande vara stolt och glad i medvetandet om, att ens beundran valt just en sådan man till föremål.

Nu reflekterar du måhända öfver en annan sida af saken, den reala, om man så får säga, den som uppställer frågan, huruvida det kan kallas glädjande att beundra en man, som t. ex. ej återgäldar denna beundran. Därpå svarar jag: tusen gånger hellre önskar jag honom vara oåtkomlig för mig, nu och i all evighet, än jag önskar försaka lyckan att för min egen del få beundra honom. I dessa tider, mor, står jag aposteln Paulus helt nära; jag förstår honom, då han säger, att kärleken icke söker sitt.

— Kära barn, för icke ett så stort ord som kärlek på dina läppar, säger du nu. Din personliga bekantskap med mannen är ju så ny; han är dessutom många år äldre än du, ungefär så invänder du. Dessa dina invändningar få intet svar, emedan de ej förtjäna det. Du vet nog själf de hundrade och åter hundrade svar lifvet har gett och ständigt ger på de förhållanden, som uppstå inom hela detta område.

Nu har min kära kusin tröttnat på ensamheten och, trotsande min onåd, uppmanar han mig att bli en smula treflig. Det är därför ingen tid att fortsätta skrifvandet — han skall för öfrigt släcka min vetgirighet i ett och annat hänseende. Jag vet inte, om det ligger någon öfverdrift i en tro, som på sista tiden innästlat sig i min hjärna, tron att jag på ett ganska förtjänstfullt sätt skulle kunna sköta ett advokatämbete — att det ligger en portion sanning däri, är utom allt tvifvel.

I morgon författar jag antagligen en redogörelse för festen. Få se, hur min icke festälskande personlighet trifves där. Vore det inte för att jag hyser det allra, allra svagaste hopp om att kanske en viss herre kommer dit, stannade jag hemma och läste en förständig bok. Endast min yttre människa är disponerad att uppträda därborta. — Nu ropar Ludvig ljudligen. Farväl, käraste!

Din dotter.

Kära, lilla mor!

Aldrig har väl en mor fått vänta så länge på bref från en dotter! I all synnerhet som många omständigheter talat för att detta bref borde ha sett dagens ljus för minst en vecka sedan. Jag begär i all ödmjukhet absolution, och viss om att du ger den, fortsätter jag med lugnadt samvete.

Följande en förständig taktik, vill jag berätta dig de mindre glada nyheterna först och de

glada senare; när du slutar läsa, har du alltså ett lätt hjärta.

Tant Henrika har influensa. Den är lindrig, säger doktorn, men själf påstår hon motsatsen. Naturligtvis är det hon, som sitter inne med det riktigaste omdömet. Det är också min tro, det är ju inte doktorn, som har influensa. Minst tio gånger om dagen får jag en komplimang. — Du passar ju alldeles utmärkt i sjukrum, hvem skulle ha trott dig om det! Jag slår blygsamt ned ögonen och fortsätter läsningen af Marie Sophie Schwartz' romaner. Jag har nu börjat med den andra. Tant Henrika tycker att jag läser så bra. Jo, jo, de forna tragediennestudierna komma äntligen till nytta.

Ludvig har friat till mig. Jag kunde verkligen icke hjälpa det. Tilldragelsen gick af stapeln sent i går kväll i salongen. Det var långt ifrån roligt, jag kände mig gråtfärdig. Att numera nödgas afhöra ett frieri skänker mig en sömnlös natt och ett tillstånd, som kunde benämnas nervös förtviflan, om jag inte vore så kemiskt ren från vårt århundrades ledammaste uppfinning, nervositeten. För fem, sex år sen utdelades korgar med en viss glädje, numera sker det med fysisk smärta. Det är svårt att göra en människa ondt. — Ludvig och jag talades emellertid vid, och nu är tillståndet ganska bra igen. Hur det ser ut under ytan, vet jag ej, men jag vill försöka vara hoppfull.

Nu öfvergår jag till den ljusa sidan af min tillvaro. Tack för ditt bref, käraste lilla Gabriella, du är ändå en alldeles oförläpelig kamrat. Och att du tar dig en litet moderligt varnande ton emellanåt, ligger i sakens natur och upptages välvilligt af undertecknad. Du vill trösta mig för missräkningar, säger du, och så författar du så utsökt diplomatiska resonemang. Allt fortfarande tycks du ha svårt att förstå mig, då jag förklarar, att jag aldrig någonsin fruktar missräkningar — emedan jag inte inrymt några förhoppningar i min tankevärld. Men just därför känner jag mig nu förflyttad öfver jorden, ty det oförklarligt osannolika existerar ju påtagligt, han uppmärksammar mig ju på ett sätt, som väcker uppmärksamhet. Hvad är väl jag, att han skall göra så! Icke kan han bry sig om ett utseende, inte heller kan väl jag betyda så mycket för honom i fråga om andra egenskaper. Vår tid är rik på intelligenta kvinnor och därför spelar det ju föga roll, om jag ej är dum, ej obegåfvad.

O, mor, mor, det är så förunderligt allsammans, ibland tror jag knappt att det är sannt. Jag kan vakna om nätterna och tro, att jag har drömt.

Hur festen på Grand såg ut, ha tidningarna underrättat dig om, därför hoppar jag öfver beskrifningen på den offentliga delen af den och börjar med det, som för mig var fest. Skref jag till dig, att jag ej hade mycken förhoppning om, att han skulle komma? Kusin assessorn dukade nämligen upp en historia om kommittéarbete, som drog långt ut på nätterna o. s. v. Herrar kommittéledamöter måtte emellertid ha raskat på, ty framemot tiotiden såg jag ordföranden komma och leta rätt på sin ståtliga fru. Nu började en viss liten tingest, som har sin ordinarie plats å vänstra sidan af bröstet, slå på ett oroväckande sätt. Detta kan uttydas genom följande meddelande af ägarinnans tankegång: När kommitténs ordförande kommer, så är det mycket möjligt, att en och annan af dess ledamöter gör sammalunda. Alltså kan hända, att när som helst inträder en medelålders, högre man med veck i pannan och trött blick för hela denna högtidsklädda församling. Där han går fram, skola ögonen vända sig emot honom, och en och annan skall kanske med en viss undran betrakta hans tomma

frack. Till slut skall dock mannen träffa på någon, hvars åsyn lifvar den trötta blicken och så ta de båda och språka om hvarjehanda, nyväckta riksdagsmotioner, unionspolitik eller något annat liknande. Men i ett hörn långt därifrån skall en kvinna stå och studera hvarje skiftning, som far öfver det bleka, själfulla ansiktet . . .

Så ungefär tänkte din dotter, mor. Under en tidrymd, som blef fruktansvärd, var det dock förgäfvets jag spejade efter honom — men strax före supén stod framför mig en man. bugade sig, hälsade, frågade om han fick föra mig till bordet. När jag svarade, kände jag tydligt på mig, att om hans excellens statsministern fått löfte om samma sak nyss förut, hade han ändå gått miste om nöjet att bli kavaljer åt din dotter. Sådant är ödet!

När man står honom nära, ser han yngre ut än annars, d. v. s. han ser väl så gammal ut som han i verkligheten är, men du vet själf att man vid hastigt påseende kan ta honom för en femtioåring. Det är för hårets skull. Du skulle se hans leende! Det är så vackert, att man knappt vågar andas — inte något friskt och hemmastadt som broderns, utan ett vemodigt fint smil, som gör att man . . . ja, du förstår, mor. — Men han ler dock icke alltid så. En gång kom han att fråga, hur jag tyckte om en viss diskussion i Studenter och Arbetare — han påstod, att jag såg så inresserad ut, i synnerhet när min kusin var uppe (och för ovanlighetens skull gjorde ett duktigt inlägg — jag hade tjänstgjort som in spirerande ande). Nu är att märka, att denna diskussion gick af stapeln för länge, länge sedan. Jag tillbakahöll inte heller min förundran öfver hans minne, detta fullkomligt allvarsamt. Men då svarade han med ett litet leende bara, något vemod kunde ej upptäckas däri — och jag! Jag gjorde något, som föränledde disciplinstraff, jag log tillbaka så strålende som det är mig möjligt. O, hvad vi kände oss genomskådade. Men märkvärdigt nog tror jag mig kunna säga, att ingendera af oss för den skull kände sig så synnerligt generad.

Sedan den kvällen ha vi träffats två gånger, den ena var Vår Herre mycket knusslig med tiden. Det var i Högskolans trappor, hvilka jag beträdde under en maktlös förtviflan öfver att ej heta Sonja Kovalevsky eller något liknande. All afund försvann dock som en blix i samma ögonblick jag fick syn på ett gråstrimmigt hufvud, som dök upp bredvid mig. Du gode Gud, hvad han dock är vacker!

Jag hade föresatt mig att för omväxlings skull vara konventionell, naturligtvis utan stelhhet, men mänskliga föresatser gå visst sin egen väg ibland. Och hur han själf var, ja, det skulle fordra ett helt kapitel att beskriva, trots tiden ej tillät oss säga mer än tjugu ord högst. Hur de lydde, är jag ej kapabel att minnas, men hvad jag kommer ihåg är, att natten mötte med en riklig fond af sömnlöshet, och det var jag precis ej ledsen åt. Det är som om dagen ej kunde rymma alla tankar.

Sista gången vi sågo hvarann var i förgår kväll. Vi ha således mötts tre gånger på sex dagar! Man kunde nästan frestas till att erinra sig, att vissa händelser se ut som tankar. I så fall skulle det dock vara honom denna erinran gällande — jag har ett sällsynt rent samvete. Vi voro tillsammans en stund hos morbror Carl-Fredrik. (Hvilken gjort den skarp-sinniga iakttagelsen, att hans kollega, som för så sällan begagnat sig af inbjudningen att njuta hemlifvets behag i sin väns hus, detta år tycks ha kommit på andra tankar. Om morbror Carl-Fredrik utsträckt sitt skarpsinne en bit längre, hade han måhända också kommit till andra konklusioner — åtminstone hade gamla Beata

gjort det, och hon delgaf mig dem mycket oförbehållsamt.)

Du kan ej tänka dig hur mycket vi ha att tala om. Det är som om två vänner, hvilka varit skilda i tjugu år, nu sammanträffat. Våra faders vänskap ligger bakom oss och vi fortsätta att bygga på den. — Hvad jag är stolt och glad öfver att kunna möta honom på hans egen mark! Och om jag det ej kunnat, ja, då hade vi ju aldrig råkat hvarann, på detta sätt.

Som jag ej törs förbruka mera papper i kväll, slutar jag, fast du förstår nog att mycket, mycket återstår att tala med dig om. Men lifvet är långt, och du skall nog få höra äfven det. Vi hära vår lycka i våra händer, mor, och jag kommer aldrig att låta den förfaras. Jag skall skydda den med mitt hjärteblod, hvarenda droppe. Godnatt, kära, kära, lilla mor.

Din dotter.

Käraste mor!

Ända tills nu har jag varit lugn. Men just nu, när jag skall skriva till dig, sviker lugnet mig. Jag känner mig till mods, som om jag grät och jublade om hvartannat; jag gör dock intetdera, utan är stum — men det är ej blod som rinner i mina ådror, det är lysande eld och den djupaste värme, som vår moder jord låter utgå från sitt sköte. Kan sådant slockna, kan det kallna? Åh nej, nej! Endast tillväxa, bli renare, större, klarare — höja oss öfver mörker och dimmor. Upp till höga rymder, allt längre och längre upp . . . till stjärnorna.

Detta bref blir visst underligt, mor, men du förstår ju hvad det är utan ord. All paradisk härlighet har jag fått del af, och nu vet jag, att det, som heter sorg och olycka aldrig mer kan nå mig. Jo, i en gestalt. Mor, i all min gränslösa lycka kan jag inte värja mig från den tanken, den har inte kommit förrän i dag — i dag då jag lyftats så högt upp på tinnarna. Men det är därför att lyckan är för stor, som jag ej törs tro på den, tro, att den skall räcka länge. O, mor, skulle han dö, då förstår du hvad lifvet vore för mig.

Nej, hvarför skrifer jag så här. Hur kan jag börja brevet med denna tanke! Jag skulle ju endast tala med dig om min lycka, den är den största, som någonsin funnits här i världen. Detta är inga öfverord, mor, och om tusenden ha sagt detsamma före mig, kan ej det göra mitt uttryck till annat än sanning.

Har du känt mor, hvad jag nu känner! Åh, om du vore här, på mina knän skulle jag då tacka dig för lifvets gåfva. Du har alltid lärt mig att den är stor, men hur stor den var, har jag dock ej vetat förrän i dag.

Du har också lärt mig så mycket annat, och för det måste jag tacka dig, innan jag skrifer vidare. Käraste mor, månne det inte är din förtjänst långt mer än min, att jag vunnit denna lycka. Det är du, som gjort mig till den jag är, och just därför att jag är så, har han sett mig. Du skulle säkert kommit till långt bättre resultat, om din dotter varit af samma materia som du själf, men vi få känna oss nöjda med det resultat som nu finns. Jag kunde ha varit långt annorlunda — med mina pengar och yttre förmåner skulle en baldrottningens mission kunnat fyllas, allt hvad till en sådan hör kunde ha fallit på min lott. Hur skulle lifvet ha sett ut, om jag mött ett dylikt öde? Bäst att ej uppehålla sig vid slik dysterhet, ett vill jag endast nämna: då hade aldrig han låtit en tanke gå hän till mig, och då hade lifvet intet lif varit.

Lanolin-Sana-Tvål.
Garanterad ren, neutral, mild och öfverfet.
Bästa Barntvål
25 öre st.
Grumme & Son
Stockholm.

Det var i dag — på eftermiddagen, i en stilla och solmättad vrå på Skansen — som han talade om att han höll af mig. Men först — var nu stark och god och förstående, mor! — hade jag sagt samma sak till honom, jag måste, eljes hade han visst aldrig fått orden öfver sina läppar. Kära lilla mor, jag har nog varit modig, ja, långt mer än det, men nu är det dock endast att känna lycka öfver mitt mod. Skulle jag ha gått kanske, tills mitt hår blifvit grått, och väntat och väntat . . . Då hade det inte annat blifvit än en evig väntan. Han hade ingenting sagt. Män kunna vara så besynnerligt anspråkslösa — ibland.

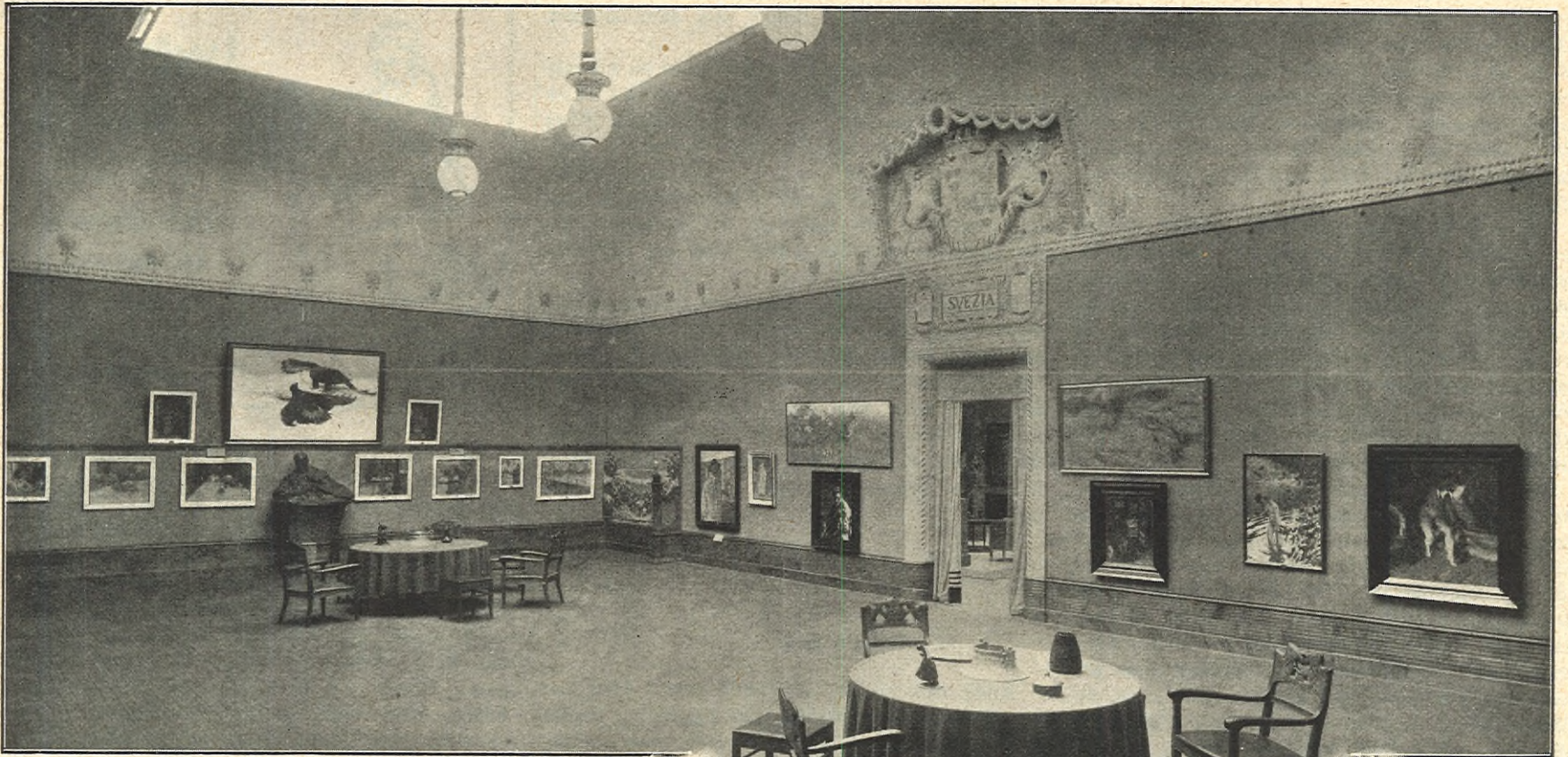
Om du kunde tänka dig, i hvilket moln af sorgligt oförstående han svepte in sig, när vi först talade. Trots allt var så gränslöst allvarligt, måste jag dra på mun åt hans ord. Han var inte ung, han hade gråa hår, hans arbete hade gjort honom till en person, som ej kunde bli älskad, han hade haft motgångar, han hade fiender . . . hur skulle han kunna bjuda mig ett lif vid sin sida! Hvilka ord, måtte han ej straffas för dem! Allt det som gör honom stor och dyrkansvärd drog han fram såsom hinder, det som kommer människor att i vördnad böja hufvudena för honom, det trodde han på fullt allvar stod som en barrikad för honom, när han ville komma till mig. Annars skulle han långt förut gått vägen. Store, käre, afgudade man, hvad du har varit dum!

I flere dygn har jag burit på mitt beslut . . . kom inte berget till profeten, så — fick det väl ske tvärtom. Mitt beslut gick ju ej heller ut att vandra en vansklig stig, helt och fullt ägde jag visshet om att han älskade mig. Rädd kunde jag därför ej känna mig. Och jag visste, att han skulle förstå mig, förstå, att emedan jag älskade honom och hans lycka så lögt, handlade jag på detta sätt.

Min egen lycka, ja. Är det åt den jag ägnat hvad jag här skrifer? Men det är dock ej min egen lycka jag tänkte på — i ett sista, långt aflägsset rum kanske, men först, först, först är det hans lycka. De äro så underbart stora dessa ord — hans lycka. Skall jag kunna bära några stenar till den byggnaden? Ja, jag tror det. Om denna min tro gick i spillror, hvad vore jag sedan värd! Då kunde jag gå ut och försvinna i mörkret för alltid. Mor, älskade mor, bed för ditt barn, samla dina varma tankar omkring mig, på det jag må rätt se vägen, rätt urskilja målet.

Jag skulle skriva mer till dig, det är så oändligt mycket du har att fordra, men i kväll kan jag ej säga annat än hvad jag sagt. Fortsätter jag, blir det säkert endast upprepanden. I morgon skrifer jag utförligare! Farväl nu, käraste mor, tack för allt!

Din dotter.

DEN SVENSKA SALEN PÅ KONSTUTSTÄLLNINGEN I VENEDIG.

SMÅPRAT FRÅN PARIS.

DET ÄR LÄTT att i princip vara fiende till stora städer, i praktiken ställer det sig vida svårare. Åtminstone tyckes mig kinkigt att ej finna Paris i maj månad oemotståndligt tjusande.

Ljus och solglittrande ligger då den vackra jättestaden, genomkorsad af kastanjebloommande avenyer, som öppna sina armar hvart man vänder sig. Lifliga och sprittande leka jublande barn i hundratal i alla de stora parkerna, där de ej äro instängda på smala gångar som t. ex. i Stockholms Vasapark, utan ha utrymme och frihet att röra sig i sina lekar. Barbenta, bararmade och brunstekta äro de och se så sunda ut, att man stannar och ser på dem som på friska blommor i lysande färger.

Och hvilket vimmel på gatorna! Gärna afstode man dock från hälften, ty det fordras sannerligen en god portion dödsförakt för den ovane, som vill gå öfver en af de mest trafikerade boulevarderna eller platserna. Omnibusar och elektriska spårvagnar, droskor och värst af allt — automobiler från alla håll slingra sig om fötterna på en, och man har svårt att hoppas och tro, att man med lif och lemman i behåll skall hinna öfver. Men åker man, eller sitter man stilla och studerar detta myllrande, pulserande lif, ja, då verkar det med en underlig tjusning. Det är som att läsa en spännande roman i ändlösa volymer.

Och vagnbullret är vida mindre än i Stockholm, ty flertalet gator äro belagda antingen med asfalt eller träkubb och vagnarna äro försedda med gummihjul.

Lustigt nog är promenadtiden i vagn på f. m. Då äro damernas toaletter i ekipagen elegantast, då rida herrar och damer, då kör presidenten sina springare och då är det comme il faut att ta sin åktur.

Alla styra färden mot Bois de Boulogne, detta parisarnes paradys, där den största frihet råder. På de väldiga gräsvallarna får hvem som vill leka, spela boll, sitta, gå — ej ett förbud, ej ett anslag — hvar och en är som herre på sin egen mark. I skogsdungarna sitta familjerna med matsäckskorgar och handarbeten. Barnvagnarna stå i skuggan och bredvid pyssla ammorna, klädda i vida, rynkade slängkappor samt mössor med breda, brokiga, fotsida sidenband, som hänga utåt ryggen på dem.

Träden stå i blom, rabatterna prunka i skiftande färger och man kan i fulla drag njuta af naturen, om man vill dra sig undan de folkrikaste vägarne.

Vill man åter sitta och se på de åkande för att göra sina observationer, så har man godt tillfälle att göra det. Stolar få hyras öfverallt utefter körvägen.

Man förvånas öfver att pariserdroskorna blott ha en häst, men däremot ofta tre åkande, alltid rätt fram. Endast främlingar eller provinsbor åka baklänges. Är det en herre och två damer, sitter herrn i midten på den lilla hundsvotten, som skjutes framför den tredje, som på så sätt ter sig som en gallionbild.

Äfven privata ekipage — med elegant, alltid slät-rakad kusk och betjänt med bena i nacken och snöhvitt stärkkrage — ha ofta blott en häst. Men denne ena är alltid en ögonfågeln i motsats till de bedröf-

liga, magra, vanvårdade droskhästarna, hvilkas åsyn skär en i hjärtat.

Parisarne erkänna ogärna, att det finns något, som ej är bra i deras goda stad,

men en parisiska yttrade dock skämtsamt på tal om de ömkliga djuren: "Ett har jag klart för mig. Jag vill hvarken vara droskhäst i Paris eller hofdam i Tyskland."

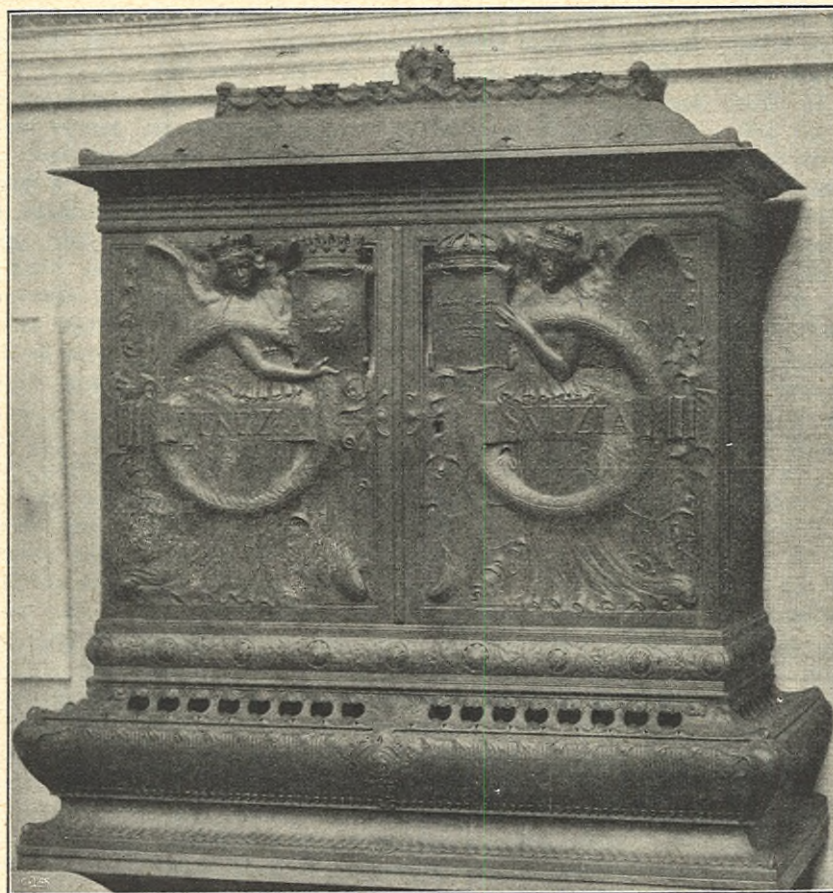
Att se Paris, så att säga utifrån, är roligt nog, men jag måste ge den parisare rätt, som sade, att det är inte Paris, som är det intressantaste, utan det är parisarne hemma hos sig. Det är ej lätt att komma in i parisarfamiljer, men jag hade den sällsynta turen att bli introducerad i flere betydande familjer, som mottogo mig på det älskvärdaste.

En middag i ett pariserhem är så olik en middag i ett stockholmskem, som en blomma är olik en hammelsadel.

Man äter ej före kl. half 8, efter sluttadt dagsarbete. Då vill man njuta af lifvet. Ber man vänner och bekanta till sig, är det för att träffa dem, och därför bjuder man ej fler än som kunna deltaga i en gemensam konversation, d. v. s. högst 10—11.

Maten är lätt och upplagd i små, lämpliga kvantiteter. Aldrig stora köttstycken eller högar och lass, påminnande om vikingagillen som hos oss, utan fint och estetiskt från först till sist. Visserligen har man här en massa rätter, 8—10 är ju ej ovanligt, men köttet, som är lätt, ätes enbart, likasom fisken, utan feta, tjocka såser. Efter komma grönsaker af alla slag, sallader m. m., hvilka mellanrätter ej stå uppräknade på matsedeln. Allt är pikant anrättadt med mångsidig, kultiverad smak och graciöst serveradt, hvilket ökar aptiten.

Också ätes det mycket, men drickes däremot ytterst litet. Jag var på flere middagar, där ingen af de franska herrarne drack mer än högst två glas vin, hvitt eller rött, hvilketdera man från början valt. Man föredrar att berusa sig med prat, öfverbjuder hvarann i muntra infall och lustiga historier, kastar kvickheter likt konfetti öfver bordet och stimulerar hvarann, tills hela bordet är som ett upprördt haf, där än den ena än den andra seglaren står på toppen af böljan.

SKULPTERADT SKÅP AF F. BOBERG PÅ KONSTUTSTÄLLNINGEN I VENEDIG.

Så talas plötsligt politik, djup och allvarlig politik eller dryftas sociala frågor, framtidsfrågor. Men snart dansar man igen på skämtets tilja. Ingen kan berätta som en parisare. Och så han kan skratta! Damernas skratt liksom tal är i regeln gällt, allt för gällt, och deras bidrag till konversationen oftast icke synnerligen värdefullt. Man märker snart, att det är icke kvinnosjälen, utan dess omhölje, som väcker männens egentliga intresse, hvilket naturligtvis ökar kvinnornas ansträngningar att behaga med yttre medel.

Detta verkar onekligen fränstötande på oss nordbor, hur mycket vi än måste beundra den franska kvinnans charme såväl som duglighet i sitt hem, ömhet om man och barn, hennes sparsamhet och många andra dygder.

Fransmännens praktiska form för sällskapslif är afundsvärd. De kunna se mycket folk hos sig utan att traktera något nämnvärdt. De genera sig t. ex. ej för att bjuda ett stort antal gäster efter en liten fin middag. Dessa komma då vid 9-tiden, herrarna naturligtvis iförda frack och damerna i stor toalett. Men annan lekamlig föda än en kopp te med några kakor och sandwiches består ej. Själfrv presidenten, när han ger stor middag för ett femtiotal personer, inbjuder ett par hundra på mottagning ett par timmar senare.

Detta kan gå för sig, där man förtär så litet spirituosa, som den äkta familjeparisaren gör. Hos oss vore det ett tvifvelaktigt nöje att komma in i ett sällskap efter en stor middag. Vi skulle dessutom känna oss förbigångna, om vi blefve bjudna efter måltiden, som vi tyvärr vänjt oss att betrakta som hufvudsaken i sällskapslifvet.

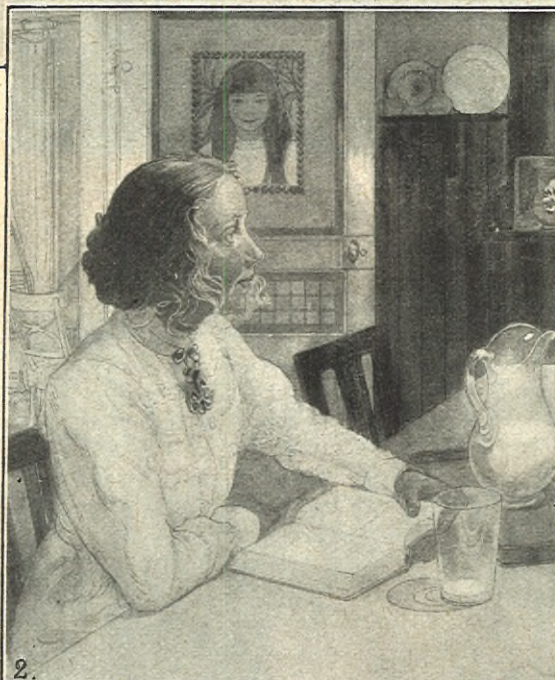
Damernas sällskapstoallet är, som man kan vänta, elegant. Äfven på små intima middagar för fem, sex vänner, äro de barhalsade och naturligtvis snörda och pudrade. Alla parisiskor snöra sig och alla pudra sig, båda delarna vanprydande i mitt tycke.

Men eljes måste jag beundra deras smak i val af färger och snitt och deras omsorg om sin klädsel i det hela. Vi nordiska kvinnor bry oss för litet om att tänka på hvad som klär oss. Vi kunna nog också fästa oss för mycket vid kläderna, men vi sluka modet med hull och hår, belåtna bara vi veta oss ha en hatt eller ett plagg efter sista modet, obekymrade om vi se ut som åkerspöken i det eller ej.

En parisiska sätter ej på sig något missklädande. Det kan t. ex. inte hända henne att använda en liten hatt, om hennes ansikte kräver en stor o. s. v. Och det har hon rätt i! Hennes klädning, om aldrig så enkel hvad tyget beträffar, är full af små kapricer i form af rynkor, veck, små puffar m. m. och har ett behag, som vi sällan se maken till i Sverige.

I Paris förvånar man sig öfver, att den svenska damen i stor toalett vill vara klädd i — »möbelsiden»; med sådant tyg kan ej den rikaste fantasi väcka lif och rörelse eller mjukhet i en toalett, säger den sakkunnige — och det tror jag. Damskräddaren såväl som modisten betraktar sig som artist. Mången bland dem gör äfven grundliga konststudier och uppöfvar därigenom sitt öga och sitt skönhetsinne.

När en kund klagade öfver att hennes lilla hatt med de enkla prydnaderna skulle kosta 100 frs, svarade modisten: »madame, när ni köper en oljemålning, frågar ni inte efter hvad duken och färgen kostat, ni

FRÅN DEN SVENSKA KONSTUTSTÄLLNINGEN I VENEDIG. TRE AKVARELLER AF CARL LARSSON: »AFTONVARDEN», »MIN ÄLDSTA DOTTER» OCH »KAKTUS OCH LÄSANDE FLICKA».

betalar konstvärdet i den. Alldeles så är det med de hattar, som utgå från min atelier.» Och hennes hattar voro verkligen konststycken af fin smak.

Den vetenskapliga sidan tillgodoses vid »akademi» för undervisning i tillskärning af kläder, så nog tar man saken på allvar.

Också står väl Paris högst bland europeiska städer i konsten att göra eleganta kläder med allt hvad därtill hör.

När man ser de handsydda underplaggen — endast helt tarliga underplagg äro maskinsydda — och ser den fina hälsömmen, det jämna, mjuka broderiet, då häpnar man öfver det billiga priset, billigare än vi i Sverige få betala för grof, maskinsydd vara. Och här är medaljens fränsida. Det orimligt billiga priset är naturligtvis beviset för, att den kroppslig arbetande kvinnan står lågt, eljes skulle hon ej låta sig underbetalas så enormt. Visserligen är hon snabbhänt och nätthänt i en otrolig grad, men ej så, att det motsvarar det minimala priset för sådant arbete.

Emellertid har kvinnorörelsen nu börjat i Frankrike som öfverallt, om den också ej hunnit så långt som hos oss. I det afseendet står Sverige långt framom »la belle France». Och det har mer att betyda än att vi äro fantasilösa i vår toalett — ty det äro vi, om vi skola tillstå sanningen — bl. a. af brist på mod och tilltro till vår egen smak och vårt eget ömdöme. Vi törs inte ha något på oss, som vi ej se maken till på andra. Tvärtom i Paris, där betala de rika extra för att ingen mer skall få samma modell på en klädning eller en hatt, och där kan man få se tusentals olika hattmodeller, medan man hos oss ser några få o. s. v.

Nu tror ni kanske, mina damer, att jag vill rekommendera ökad flärd och fåfänga i kläder? Nej, långt därifrån, men vi svenskar behöfva uppöfva vårt skönhetsinne i vår klädsel och vår yttre människa, det är en bland de lärdomar jag inhämtat i Paris.

Ann Margret Holmgren,
f. Tersmeden.

URTIMA RIKSDAGENS ÖPPNANDE.

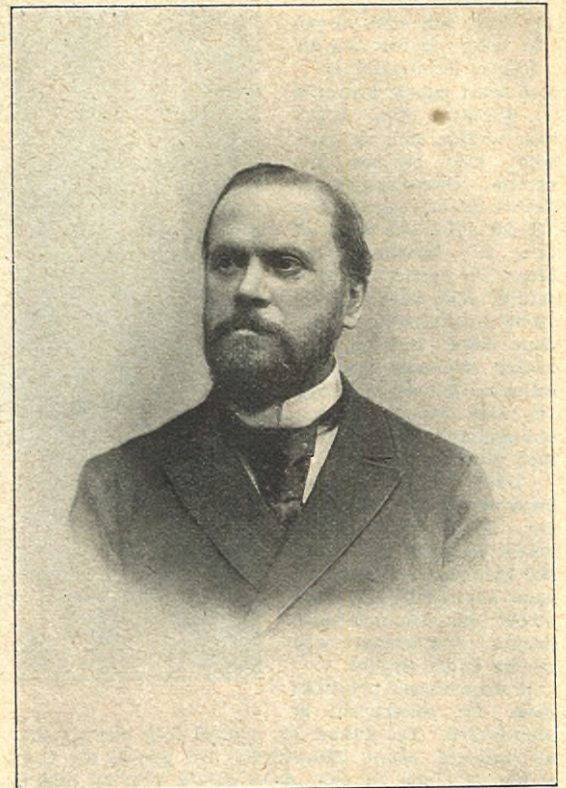
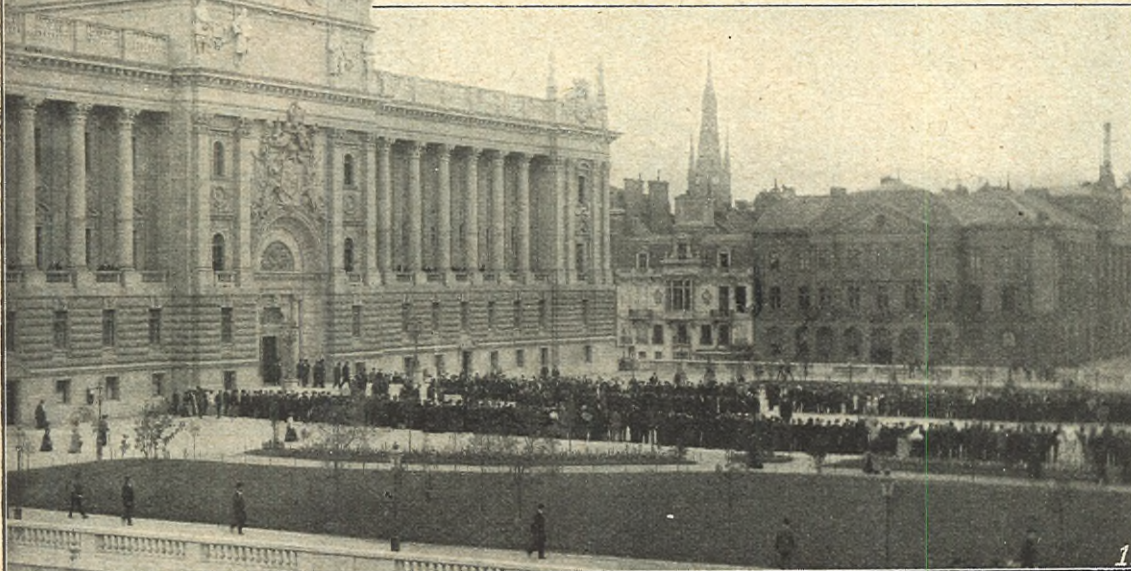
DET HÖGTIDLIGA öppnandet af den urtima riksdagen försiggick på onsdagen i förra veckan under öfliga ceremonier. Först aftågade kamrarnes ledamöter i procession till slottskapellet, där predikan hölls af pastor primarius Håhl; sedan ställdes kosan till rikssalen, hvarest själfva öppnandet ägde rum. Den lysande ceremonien hade denna gång en verkligt gripande prägel till följd af trontalets betydelsefulla innebörd och den äkta känsla, hvarmed det framsades af konungen.

Hvad de kommande veckornas riksdagsarbete skall medföra för verkningar på vår halfö kan ännu ej skönjas, men ett är hvarje svensksinnad medborgare förvissad om: att våra statsmakter skola

sätta in all sin kraft på att lösa unionsbanden på ett för vår nationalkänsla fullt tillfredsställande sätt.

FRÅN URTIMA RIKSDAGENS HÖGTIDLIGA ÖPPNANDE. A. BLOMBERG FOTO. 1. RIKSDAGSMÄNNEN AFTÅGA I PROCESSION FRÅN RIKSDAGSHUSET TILL GUDSTJÄNSTEN I SLOTTSKAPELLET. 2. ANDRA KAMMARENS PROCESSION I LEJONBACKEN. I SPETSEN TALMÄNNEN, HRR SWARTLING OCH PEHRSON I TÖRNERYD. 3. FÖRSTA KAMMAREN PASSERAR DE PARADERANDE TRUPPERNA PÅ BORGGÅRDEN. I SPETSEN TALMÄNNEN, GREFVE SPARRE OCH HR CHR LUNDEBERG.

P. T. CLEVE.

FÖR NÅGRA dagar sedan afled i Uppsala f. d. professorn i allmän och åkerbrukskemi vid Uppsala universitet Per Teodor Cleve, i en ålder af 65 år.

Cleve blef student i Uppsala 1858, 1870 adjunkt vid Tekn. institutet och 1874 professor i kemi i Uppsala. Han har utgifvit en massa framstående afhandlingar i kemi, geologi och botanik samt mycket anlitade läroböcker i kemi. Åren 1868—1869 företog han som letterstedtsk stipendiat en resa i Förenta staterna, Kanada och Västindien för geologiska studier och publicerade därefter i en särskild afhandling resultaten af sina undersökningar.

Som akademisk lärare sökte Cleve intressera de studerande för utförande af vetenskapliga originalundersökningar. Han medverkade också i hög grad till de förändringar, som 1891 vidtogos i syfte att ordna de akademiska studierna och examina på ett mera planmässigt sätt. Han var en framstående och intresserad medarbetare i de internationella hydrografiska undersökningarna. Cleve, som var en af vårt lands mest framstående vetenskapsmän, var medlem af flere in- och utländska vetenskapliga samfund.

Han sörjes närmast af hustru, född Öhbom, och barn, bland hvilka dottern Astrid, fil. d:r och docent vid Stockholms högskola, numera gift med docenten vid samma högskola von Euler.

K. S. HUSBERG.

VÅR NYE ECKLESIASTIKMINISTER.

TILL ECKLESIASTIKMINISTER efter den nyss aflidne C. von Friesen har nu utnämnts konsultativa statsrådet Karl Sigfrid Husberg.

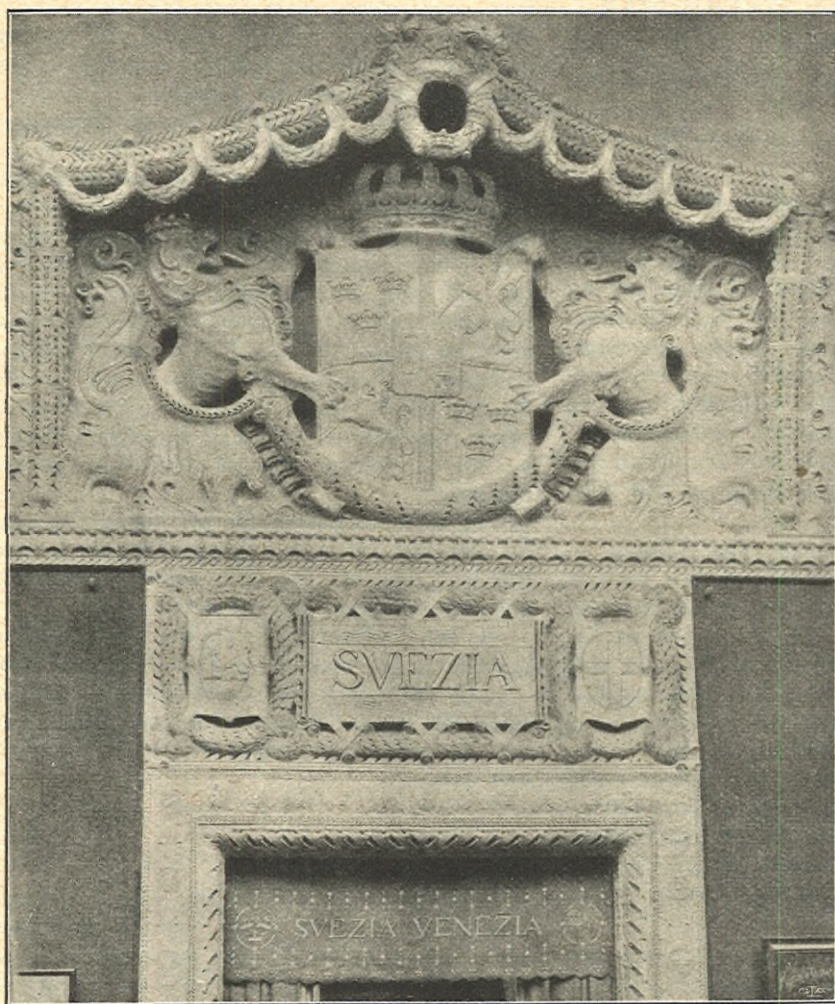
Född i Växjö 1854, blef han student i Uppsala 1872 och promoverades 10 år senare till juris doktor. Efter att ha innehafvt olika ämbetsmannabefattningar, kallades han 1893 till landshöfding i Norrbottens län, hviken post han beklädde till 1900, då han blef konsultativt statsråd.

Han har därjämte under olika perioder suttit i riksdagens såväl första som andra kammare, representerande städerna Lule, Haparanda. Äfven har han

varit medlem af 1898 och 1903 års kyrkomöten såsom representant för Hernösands stift.

Statsrådet Husberg har städe visat sig vara en lugn och fast personlighet, som med stöd af en ovanligt omfattande juridisk bildning sökt gifva hvarje förekommande ärende en lidelsefri och opartisk behandling. Under den tid han tillhört regeringen såsom konsultativt statsråd torde han väl i vidsträckt mån ha fått tjänstgöra såsom regeringens i administrativa mål speciellt sakkunnige ledamot.

Han har, som känt, en längre tid fungerat som näst högste chef för det statsdepartement, för hvilket han nu träd i spetsen.

DÖRRÖFVERSTYCKE AF F. BOBERG I DEN SVENSKA SALEN AF KONSTUTSTÄLLNINGEN I VENEDIG.

DEN INTERNATIONELLA KONSTUTSTÄLLNINGEN I VENEDIG.

DÄRNERE i den vackra lagunstaden vid Adriatiska hafvet pågår sedan en eller annan månad tillbaka en konstutställning af internationell karaktär och där särskildt vårt land är representeradt på ett sätt, som är en lika stor heder för utställningen som för oss.

Orsaken hvarför vårt lilla rikets konst kunnat göra sig gällande i så eminent grad bredvid England, Tyskland, Frankrike, Ungern och Spanien samt Italien sjelft, är den omständigheten, att endast ett fåtal svenska konstnärer inbjudits och dessa ha valts bland de allra yppersta såsom Anders Zorn, Carl Larsson, Bruno Liljefors, Christian Eriksson, Carl Milles m. fl., hvarjämte arkitekten Boberg försett utställningssalen med en värdig dekorativ utsmyckning och ombesörjt upphängningen af konstverken.

Alla, som ha sett den svenska salen på nämnda utställning, prisa utan reservation den fina smak och det enhetliga intryck, som vår afdelning gör i jämförelse med de andra ländernas mera larmande och heterogent sammanställda konstföremål.

Och ej minst tilltalande är arkitekten Bobergs om den finaste smak vittnande dörröfverstycken och taklist, hvilka förläna målningar och skulpturer en tjugande inramning.

Våra läsare kunna sjelfva döma om befintligheten af det fördelaktiga intrycket i de interiörer från svenska salen, som vi i dagens nummer meddela efter originalfotografier, tagna på platsen för vår räkning, tillika med några reproduktioner af Carl Larssons taflor, hvilka, jämte Zorns och Liljefors dukar, den förre med sina studier af naket, den senare med sina djurbilder, tillhöra utställningens mest uppmärksammade och diskussionsmanande alster.

UR DAGSKRÖNIKAN.

ETT SKÅNSKT UNGDOMSMÖTE. Den rörelse här i landet, som fått namn af ungdomsmöten, har under de senaste åren tagit ökad fart, och när sommaren kommer med sol och grönska och gör vårt land vackert, samlas i olika landskap, på minnesrika platser, en mängd intelligent ungdom och utmärkta föredragshållare till utvecklande samkväm och uppfriskande lekar.

Denna för vår folkbildning hälsosamma ungdomsrörelse har synnerligast i Skåne skjutit rask växt, och nu under midsommarhelgen har på initiativ af styrelsen för Skånes ungdomsförbund jämte styrelsen för S. S. U. H. i Lund afhållits ett stort, af 4,000 personer besökt ungdomsmöte i Bökeberg.

Detsamma inleddes af skåneskalden A. U. Bååth med en kraftig och klangfull prolog, hvari diktaren besjög sitt vackra landskap och den skånska ungdomens kultursträfvan.

Sedan hölls flere intresseväckande och kunskapsbringande föredrag, däribland ett af dr Knut Kjellberg från Stockholm öfver ämnet kulturglädje. Mötet afslöts i Lund med ett tal af professor Ribbing i universitetets aula.

MINISTER H. ÅKERMANS BEGRAFNING ägde rum i kyrkan La Rédemption, de lutherska församlingarnas moderkyrka i Paris lördagen den 17 dennes under stora högtidligheter. Från den högtidliga akten hafva vi från vår pariserfotograf mottagit några bilder, hvilka med sina underskrifter tillräckligt tala för sig sjelfva och om de storslagna officiella hedersbevisningar, som kommo stoftet af den aflidne framstående svenske diplomaten till del.

Köp Venersborgs BARNSKODON! Bäst svenska fabrikat!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas af:
Aktiebolaget A. F. Carlssons Skofabrik, Venersborg.
Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i landet.

Det senare halfåret

står nu för dörren, och ärade halfårs- och kvartalsprenumeranter å *Idun* erinras om nödvändigheten att *omedelbart* förnya prenumerationen, på det intet afbrott i tidningens regelbundna expedition må behöfva uppstå.

Många intressanta tilldragelser

bland dessa närmast det nyförmälda fursteparats hemkomst till Sverige och högtidliga intåg i hufvudstaden — komma att under den närmaste tiden illustreras i våra spalter med talrika och utmärkta bilder, på samma gång som det litterära innehållet skall erbjuda rikaste omväxling och värde. Vi erinna äfven i detta sammanhang om den

stora litterära pristäfning

med ett pris på ej mindre än 5,000 kr. för vårt romanbibliotek, som under det stundande halfåret afgöres, liksom om den förmån, som kommer alla våra prenumeranter till godo genom

Iduns välbekanta julnummer

som i år lofvar att i intresse och konstnärlig utstyrelse öfverträffa de flesta af sina föregångare.

SKÅNSKA UNGDOMSMÖTET ÖPPNAS I BÖKEBERGS SKOG DEN 23 JUNI. D:R A. U. BÅÅTH UPPLÄSER PROLOGEN. RAHMN, LUND, FOTO.

MEDALJ AF E. LINDBERG TILL 10-ÅRS DAGEN AF ESSELDES DÖD.

PÅ TIOÅRS DAGEN AF ESSELDES DÖD.

PÅ ENSKILDT initiativ ha under sommaren 1904 bland personer, som stått friherrinnan S. L—d Adlersparre nära i lif och verksamhet genom hängifvenhet för samma idéer, vänskap eller frändskap, medel insamlats till präglande af en minnesmedalj öfver henne. Medaljen har utförts af Erik Lindberg, hvars namn är en borg för dess konstnärliga värde. Åtsidan har rundtom bröstbilden omskriften *Karin Sophie Leijonhufvud—Adlersparre 1823—1895*, framsidan har upptill orden: *Klarsynt, varmhjärtad, själsstor* mot bakgrunden af en horisontlinje med uppgående sol och nedtill på en af rosor infattad cartouche inskriften: *Minnet af Esseldes rika lifsgärning hugfästa tacksamt svenska kvinnor*. På tioårsdagen af S. L—d Adlersparres död den 27:de d:s ha nu exemplar af den vackra minnesmedaljen öfverlämnats till de på hennes initiativ stiftade institutionerna Fredrika-Bremer-Förbundet, Handarbetets Vänner och Stockholms Läsesalong. Bronsexemplar komma äfven att längre fram utdelas till högre flickskolor.

**Använd
välgörenhetsmärkena
på alla edra postförsändelser!**

I VINDSKUPAN.
SKISS FÖR IDUN
AF SOPHIE LINGE.

(Slut fr. föreg. n:r.)

INTE SANT, det är vackert — frågade hon? Så började en serie af frågor och svar, och jag tror att jag därunder, visst mycket klumpigt, förrådde den ursprungliga orsaken till att jag kommit, åtminstone gissade hon sig därtill och

ville därför med ens taga mig ur min villfarelse.

— Vi gå ej alla samma vägar i lifvet — sade hon — och våra anspråk på dess komfort ställa sig mycket olika. Den ena människan behöfver en stor apparat för att känna sig belåten, en annan har lyckats att förenkla sina behof till det minsta möjliga och finner sig lika väl däraf. Hvad mig beträffar, behöfver jag ej mycket, men har ändå vissa kraf på lifvet, utan hvilkas tillfredsställande jag skulle känna mig illa till mods, ty hvar och en har ju sin svaghet. Om jag också hade det rikaste festbord uppdukadt framför mig, skulle jag ändå hungra och törsta, såvida ej min skönhetslängtan blefve tillgodosedd.

— Och som du ser — vi hade redan lagt bort de bindande titlarne — har jag här under takåsen funnit ett litet bo, som under tidens lopp blifvit mig obeskrifligt kärt. Mitt bohag, som jag en gång ärfde efter den tant, som bekostade min uppfostran, är mitt, och mitt arbete ger mig hvad jag för öfrigt behöfver. En gång, medan jag ännu var ung, hade jag tänkt mig lifvet annorlunda, men det var någonting som kom emellan och gjorde slut på min dröm.

Hennes ögon sågo upp från det fina broderiet som hela tiden sysselsatt hennes fingrar, och stannade ett ögonblick vid ett porträtt öfver soffan, hvarvid de fingo ett fuktigt skim-

mer, som gjorde dem ännu klarare än förut. Broderiet halkade ner på mattan och blef ligande där, under det hon tog mig vid handen och förde mig fram till fönstret.

— Du skall inte tro att jag är missbelåten med min lott — sade hon — tvärtom är jag både lycklig och tacksam. Och kan man också vara annorlunda, när man har det så godt som jag, och bor så i höjden, att ingenting skymmer bort himmelen för en. När du skriver till din mor, så säg henne det, och äfven att det skulle glädja mig mycket att få träffa henne ännu en gång i lifvet. Själf är du också välkommen hit, om du har någon stund att offra åt din gamla tant. Kom att börja med och hämta näsdukarne, som nog skola vara färdiga om ett par veckor eller så, ifall Gud ger mig hälsan.

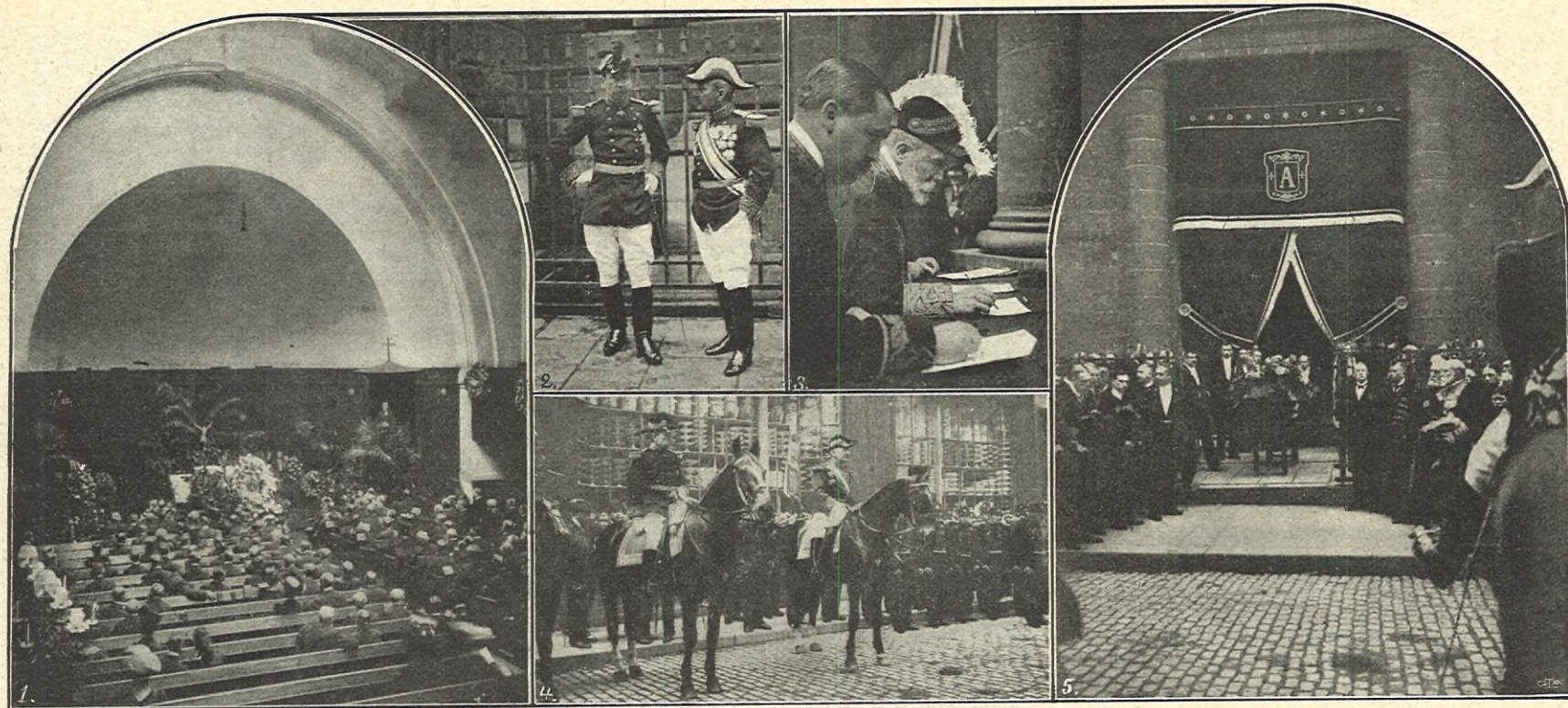
Jag skämdes nästan för att lämna dem kvar, nu när hon visste, i hvilken afsikt de kommit till, men med ett litet fint leende tog hon dem och lade in dem i den brokiga byrån.

— Du behöfver ej frukta att inte monogrammet skall bli vackert — sade hon skämtsamt — jag skall göra mitt bästa därmed. Och nu tack för denna gång, samt välkommen åter! Se dig väl för i trapporna, ty de äro slitna och hala.

* * *

Detta mitt första besök hos Marta Alsterson efterföljdes af flere andra, ty så småningom blef det ett behof för mig att språka bort en stund med henne och få del af hennes rika lifserfarenhet. Man kände också alltid en sådan hemtrefnad i hennes fint ordnade rum, där hvarje sak stod på den plats, som bäst passade den, och där blommande krukväxter och kvitterande fåglar, samt den fria rymden utanför, äfven midt under vintern gaf illusion af vår. Sällan fattades också några afskurna blommor i ett glas, och då hon en gång förstod att jag förvånade mig öfver denna lyx, sade hon leende:

— De äro smöret på mitt bröd, och sockret i mitt té, ser du. Dessa lyxartiklar kan jag möjligen undvara emellanåt, men inte mina kära blommor.

FRÅN SVENSKA MINISTEREN H. ÅKERMANS BEGRAFNING I PARIS. FOTO FÖR IDUN AF M. ALBIN. 1. PASTOR RENSTRÖM HÅLLER PARENTATION ÖFVER DEN AFLIDNE I KYRKAN LE RÉDEMPTION. I KORET DEN BLOMSTERHÖLJDA KISTAN, PÅ DE FRÄMSTA BÄNKARNE CORPS DIPLOMATIQUE OCH REGERINGENS REPRESENTANTER. 2. GENERALERNA DUBOC OCH BAZAINE-HAYTER, KOMMENDERANDE DE VID BEGRAFNINGEN PARADERANDE TRUPPERNA. 3. SPANSKE AMBASSADÖREN OCH BELGISCHE LEGATIONSSEKRETERAREN ANTECKNA SINA NAMN Å DE UTLAGDA LISTORNA. 4 O. 5. TRUPPERNA OCH FANKOMPANIET DEFILERAR FÖR DEN I PORTALEN UPPSTÄLLDA KISTAN.

